

lances in libra non aequè pendeant. Dicebat omnem splendorem vim habere igneam. Non idcirco mirandum, si nimium splendidi cives de se in animis hominum invidiam succenderent. Tuta ab hostium injuriis civitate cum facinorosorum concivium haberi coepta esset ratio: non ne, inquit, istuc sit percommode, ut imbre sedato tecta resarciantur. Rogatus qui nam essent hominum pessimi, respondit, qui se optimos videri velint, cum mali sint. Iterum rogatus, quis nam esset civium optimus, respondit, qui nulla in re mentiri instituerit. Aiebat nihil esse tam proprium, in futurumve, atque innatum mulieribus, quam ut eas rerum omnium, quæ egerint, dixerintve, illico poeniteat. Latum anulum affluenti fortunæ simillimum sibi videri prædicabat, qui quidem ni alligata stappa arctior reddatur, perfacile e digito decidat. Rogatus quid esset maximum rerum omnium apud mortales, respondit, Spes. Quid minimum, inquit quod inter hominem est, atque cadas ad rerum omnium suavissimum amari, liberale, tempus. Paupertatem in vita hominum aiebat ejusmodi esse, ac si viâ salebrosâ nudis tibi sit pedibus eundem. Nam usu callus superinducitur, eoque fit, ut minus in dies tibi reddatur aspera. De cive insolentissimo, & omnium importuno cum audisset missum in exilium, numquid non prædixeram, inquit, homini huic qui quidem sublato merito assiduo nebulæ olfactu delectabatur, cavendum, ne quid offenderet, quo sibi illico pede esset ruendum? Fortunatos assimilabat his, qui stienti in flumine navigarent. Namque ni levigato navigio contibus laborent, hæreant. In concivem quandam malificum, cum ad Magistratum se vocatum congratularetur, memento, inquit, olim te iterum futurum privatam, aut in Magistratu emoriturum. Petierat a quodam, qui sese in republica administranda principem gloriaretur, plures ne essent ii qui scalas ædium publicarum conscenderent, quam qui descenderent; cumque ille respondisset: parem ferme utrinque sibi videri numerum, iteratò quæsit, pluresne essent, qui per fenestras ingrederentur, quam qui egrederentur. Rebus puerilibus, & levissimis plurimam operam perdentem dixit hunc annos Nestoris multo superaturum. Rogatus quid ita: quoniam, inquit, quadragenarium puerum intueor. Præsentibus utendum, ut præsentibus, doctas amicorum aures, Scriptorum limam dicitabat: obtretratores fallaces, ambiguos, & omnes denique mendaces, ut facinorosos, & capitales fures aiebat esse plectendos, qui veritatem, judiciumque religiosissimas, ac multo rarissimas res e medio involent. Cum iniquos affines multis beneficiis, & omni officio sæpius sibi reconciliasset, solitus erat dicere: meminisse quidem se, forum putridum nodo non teneri. Ditissimi, & fortunatissimi cujusdam ædes procul fugiendas admonebat; nam solere quidem aiebat, ubi nihil oppleta sint vasa, omnia effundere. Cum intueretur levissimos & ambitiosos aliquos, qui se philosophari profiterentur, per urbem vagari, & se oculis multitudinis ostentare, eorum nostros caprificos aiebat, qui quidem infructuosissimam, & superbum isthanc solitudinem adamant, quæ publica sit. Petitus arbiter ad dirimendam litem nonnullos inter pervicaces, & importunos, munus id suscipere recusavit, atque amicis rogantibus,

A quid ita præter officium, & pristinam suam facilitatem ageret: lyram, inquit, fractam, & penitus discordem ad pueros fore, atque ad stultos rejiciendam. De cive rursus: Facile mortales reddi locupletes aiebat, si ea, quæ paupertas cogat, sponte exequantur, atque profligari quidem paupertatem cedendo. Ambitiosi domum spectans, turgida, inquit, domus hæc suum propediem efflabit herum, ut evenit quidem. Nam ob alienum æs ipsarum ædium fortunatissimus dominus in exilium cessit. Cuidam prodigo, & insolenti, qui se dictis morderet, cum satis obticuisse: non tecum inquit, o beate, contendam, quem republica suo sit hospitio acceptura. Horum verborum mordax ille, cum carceribus detentus diem obiret, meminit. Ferrariensibus ante eam, qua per Nicolai Ostensis tyranni tempora maxima juvenutis pars ejus urbis deleta est, o amici, inquit, quam lubrica erunt proximam per ætatem pavimenta hæc, quando sub his tectis multa implent gutta. Etenim prædicandis rebus futuris prudentiam doctrinæ, & ingenium artibus divinationum conjungebat. Extant ejus epistolæ ad Paulum physicum, in quibus futuros casus patriæ annos integros ante præscriperat, tum & Pontificum fortunatas, quæ ad annum usque duodecimum essent asfuturæ prædixerat, multarumque reliquarum urbium, & Principum motus ab illo fuisse enunciatis amici, & familiares sui memoriæ prodiderunt. Habebat pectore grajum, quo benevolentias & odia hominum erga se præsentiret. Ex solo intuitu plurima cujusque præsentis vitia ediscebat. Omnibus argumentis, maximoque opere, sed frustra elaboravit aliquos erga se mansuetiores reddere, quos futuros inensos ex ipso aspectu sensisset. Eorum tamen inimicitias quasi fatalem quandam necessitatem mediocriter ferebat, in omnique contentione moderatius sibi fore contendendum indicebat, quam fortassis licuisset, præterquam in reddenda mutui beneficii gratia. Vix poterat perpeti præ se quemquam superiorem videri benevolentia, seclusa ambitione, a qua tam longe abfuit, ut etiam, quas ipse gesserit, res dignas memoratu suis eas majoribus in libris de Familia adscriperit. Tum & suis in opusculis aliorum titulos apposuit & integra opera amicorum famæ elargitus extitit. Doloris etiam, & frigoris, & æstus fuit patiens. Cum accepisset grave in pedem vulnus annos natus non integros quindecim, & a medico disductæ pedis partes pro more & arte consuenterentur, & ducta per cutem acu adnodarentur, emisit gemitum penitus nullum. Propriis etiam in tanto dolore manibus curanti medico subministravit, vulnusque ipsum tractavit febribus flagrans, & ob laterum dolores frigidis totis temporibus undas defudans accitis musicis horas ferme duas vim mali, & doloris molestiam canendo superare innitebatur. Caput habebat a natura frigoris, auræque penitus impatientissimum. Id effecit ferendo, & sensim per ætatem perducta consuetudine, ut bruma, & quovis perflante vento nullis capite vestibus operto obequitarer. Allea, atque imprimis mel naturæ quodam vitio fastidibus, adeo ut solo intuitu, si quando casu ea sibi fuissent oblata, bilis a stomacho sibi excitaretur. Vicit sese ipsum usu spectandi, tractandique ingrata, quo adeo pervenit, ut minus offenderent, & exemplum præbuit, posse homines de se omnia,